

*Munkaerőpiaci alkalmazkodóképesség fejlesztését célzó
tematikus projektek
GINOP-5.3.5-18*

1

KUTATÁSI TERV

„Munkavállalói ismeretek fiatalok részére”

Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája

2021.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

I. Támogatási kérelem bemutatása

A támogatási kérelem a „postai, futárpostai tevékenység” ágazatra szóló „munkavállalói ismeretek kidolgozása és oktatása a munkaerőpiacra belépő fiatalok részére” témában, a postai ágazatban, a „Munkavállalói ismeretek fiatalok részére” elnevezésű, GINOP-5.3.5-18-2020-00160 azonosítószámú projekt keretében, a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája (Kedvezményezett) által valósul meg.

2

A témaválasztás elsődleges oka az ágazatot is érintő munkaerőhiány, a fluktuáció, a munkavállalók tájékozatlansága, a munkafolyamatok gördülékenységének elősegítése.

A Kedvezményezett a „Munkavállalói ismeretek fiatalok részére” című projekt megvalósításával a munkaerőpiacra belépő fiatalokat, az érdekképviselői szervezeteket és a munkáltatókat kívánja segíteni, támogatni. A támogatási kérelem egyik legfontosabb célja, hogy egy olyan munkavállalói ismeretek anyag kerüljön kidolgozásra, mely a gyakorlatban, hosszútávon (projekt megvalósítási időszakán túl is), eredményesen, jól használható legyen. A program keretében elkészült anyagok, megvalósult tevékenységek hatásterülete túl mutathat az ágazaton, mivel jó gyakorlatként szolgálhat további ágazatoknak/munkáltatóknak/munkavállalóknak.

A program keretein belül a másik fontos cél a jól képzett, a kihívások szakszerű kezelésére megfelelően felkészített, munkavállalói ismeretek birtokában lévő munkavállalók.

A Kedvezményezett a támogatási kérelem megvalósításával hozzájárul a célcsoport (munkavállalók, munkáltatók, érdekképviselői szervezetek) munkaerőpiaci alkalmazkodóképességének a fejlesztéséhez, a társadalmi felelősségvállalásuk erősítéséhez, a jogszerű foglalkoztatással kapcsolatos információ szerzéshez, a szociális partnerek társadalmi és munkaerőpiaci szerepvállalásának erősítéséhez, képviselői erejének növeléséhez.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Támogatási kérelem keretében megvalósuló tevékenységek:

- **Szakmai, módszertani fejlesztések:** kutatás és a hozzá kapcsolódóan adatgyűjtés, adatfeldolgozás, külföldi jó gyakorlatok, elemző tanulmányok, megoldási javaslatok adaptációs javaslatok kidolgozása.
- **Rendezvények, szemléletformáló kampányok lebonyolítása:** 2 db 25 fős (2 napos), 4 db 25 fős
- **Kísérleti (pilot) projekt megvalósítása:** kiválasztásra kerül a postai ágazatból egy kisebb létszámú célcsoport, ahol megvizsgáljuk, hogy adott célcsoport vonatkozásában milyen eszközökkel/módszerekkel lehet fejleszteni az ágazatban dolgozó fiatalok és a munkavállalók körében a munkavállalói ismereteik oktatását/átadását.
- **Kísérleti (pilot) projekt rendezvények:** 2 db, 25 fős
- **Gyakornok alkalmazása:** a szervezet fiatalabb generációk irányában történő nyitása érdekében 9 (6+3) hónapon keresztül.
- **Nemzetközi tapasztalatok:** külföldi jó gyakorlatok vizsgálata és azokkal kapcsolatos magyarországi adaptációs javaslatok kidolgozása.
- **Szociális partnerek kapacitásfejlesztése:** az ágazatban érintett szervezetek (ágazati érdekvédelmi szervezetek) között rendszerszerű együttműködés kialakítása.
- **Képviselési erő növeléséhez kapcsolódó tevékenységek:** kollektív szerződések (KSZ) megfelelő alkalmazásának elősegítése (informálás, értelmezés, az alkalmazásra vonatkozó szakértői segítségnyújtás), javaslat módosításra.
- **Nyomdai tevékenység lebonyolítása:** szakmai anyagok, eredmények publikálása.
- **Kötelező tájékoztatás és nyilvánosság:** tájékoztatási kötelezettség megvalósítása (aloldal, fotódokumentáció, TÉRKÉPTÉR, tájékoztatási tábla).
- **Eszközbeszerzés.**

II. A kutatás célja

A demográfiai, gazdasági, technológia változások, a digitalizáció, a munkaerőpiaci feltételek gyors változása új kihívások elé állítják a munkáltatókat és a munkavállalókat is. Az alkalmazkodás a munkáltatók piacon maradásának és a munkavállalók sikeres munkaerőpiaci részvételének, megtartásának egyik fontos feltétele.

A kutatási célok megfogalmazása és a kutatás megvalósítása során figyelembe kell vennünk, hogy gyors változások várhatóak, mivel az ágazatban is „hódít a digitalizáció”.

A kutatási cél meghatározásának elsődleges oka az ágazatot is érintő munkaerőhiány, fluktuáció, a munkavállalók tájékoztatatlansága, a munkafolyamatok gördülékenységének elősegítése.

A kutatás során felmérjük a kutatásba bevont személyek (projekt célcsoport) munkavállalói ismeretek témakörhöz kapcsolódó tudását és az esetleges hiányosságokat, tapasztalatokat, jógyakorlatokat továbbá felmérjük, hogy a témához kapcsolódóan milyen (plusz) tudásanyagra van szükségük a munkaerőpiacra való belépéskor, illetve a munkaerőpiacon maradáshoz.

A kutatás során arra keressük a választ, hogy a munkavállalók és a munkáltatók körében szükség van a munkavállalói ismeretek anyagra, mely ismeretanyag hozzájárul a munkapiaci szereplők tájékozottságának növeléséhez, a munkavállalók motiválásához és a fluktuáció csökkenéséhez.

A kutatási cél meghatározásakor a következő kérdéskörökből indulunk ki:

1. A fiatal munkavállalók és a potenciális célcsoport mennyire tájékozott a munkavállalói ismeretekkel kapcsolatban?
2. Mi az oka a fiatal és a potenciális munkavállalók munkavállalási kedvének a hiánya, nagyfokú érdektelenség?
3. Mi az oka, hogy a meglévő munkavállalók nagy arányú pálya elhagyásának?

A kutatás célja: a postai ágazatba belépni szándékozó (tanulók), valamint az újonnan belépő és az ágazatban már dolgozó munkavállalók körében, a munkavállalói ismeret „tudásszint” felmérése; valamint összegyűjteni, kielemezni a témához szorosan kapcsolódó kérdéseket, előnyöket-hátrányokat, tapasztalatokat, jógyakorlatokat.

Az adat gyűjtése, kutatása során szerzett információkból elemző tanulmányok, megoldási javaslatok, továbbá a külföldi jó gyakorlatokkal kapcsolatos magyarországi adaptációs javaslatok alapján tanulmányok, ismertető, javaslat csomagok készülnek a projekt végére a munkavállalói ismeretekkel kapcsolatban.

III. Célcsoport és megvalósítási terület

A projekt **közvetlen célcsoportjai** a „postai, futárpostai tevékenység” nemzetgazdasági ágazatban lévő munkáltató(k) és munkavállalók, érdekképviselői szervezetek, fiatalok, tanulók, az ágazatban érintett személyek. Az elsődleges célcsoportot a Magyar Posta Zrt., a Postás Szakszervezet és a Magyar Postások Érdekvédelmi Szövetsége munkavállalói, tagjai, tisztségviselői alkotják.

„A Magyar Posta Magyarország egyik legnagyobb vállalatcsoportja és foglalkoztatója. A Magyar Posta Zrt. mintegy 30 000 munkavállalóval, 2700 szolgáltató hellyel, 350 mobilposta járattal, 3000 darabos gépjárműflottával, kiterjedt logisztikai hálózattal rendelkezik.” (Magyar Posta Zrt. 2019.)

A Postás Szakszervezet és a Magyar Postások Érdekvédelmi Szövetsége közel 8.000 fő taggal rendelkezik.

A munkavállalók mellett, a Magyar Posta Zrt. körülbelül 60 akkreditált gyakorló helyén, havi szinten közel 240 fő tanuló végzi gyakorlatát. A kutatásba szakközépiskolák is bevonásra kerülnek.

SZÉCHENYI 2020

Közvetett célcsoportként azonosítható a postai ágazatban felmerülő feladatokban potenciálisan érintettek köre (alvállalkozók, beszállítók...), valamint a már aktívak és a jövőben az ágazatban tevékenykedni szándékozók és hozzátartozói, családtagjai.

Közvetett célcsoportként jelennek meg a jogszabály-tervezők és jogszabály-alkotók.

A projekt megvalósítása Magyarországon a kevésbé fejlett régiók - Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Közép-Dunántúl - területén - valósulna meg, ezzel biztosítva az országos lefedettséget. A projekt elsődleges megvalósítási helyszíne Miskolc (3526 Miskolc, Szentpéteri kapu 80.)

IV. Kutatási előzmények feltárása

A demográfiai, gazdasági, technológia változások, a digitalizáció, a munkaerőpiaci feltételek gyors változása új kihívások elé állítják a munkáltatókat és a munkavállalókat is. Az alkalmazkodás a munkáltatók piacon maradásának és a munkavállalók sikeres munkaerőpiaci részvételének, megtartásának egyik fontos feltétele.

Az elmúlt évek adatai azt mutatják, hogy a postai ágazatban egyre **kevesebben helyezkednek el**, valamint a jelentkezők részére egyre **több oktatást** kell biztosítani, annak érdekében, hogy teljes körűen el tudják végezni munkájukat.

Az ágazat képviselői szerint nagy kihívást jelent a postai ágazatban a munkaerő megtartás terén az új, fiatal, pályakezdő munkavállalók **munka ismereteinek, munkavállalói ismereteinek, munkakultúrájának a hiánya.**

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A munkáltató(k) elmondásai alapján sokszor tapasztalják a munkavállalói ismeretek hiányát vagy a gyakorlatban történő alkalmazásának a hiányát.

Például a munkavállaló nincs tisztában azzal, hogy hogyan kell önéletrajzot megírni, hogy egy jobb pozícióra jelentkezzen, vagy a szabadságainak a tervezéséhez szükséges ismeretekkel nem rendelkezik. A dolgozói jogok, kötelezettségek ismeretének hiánya abban is megnyilvánul, hogy nem tudja, mi az, amit feltétlenül írásban kell közölnie a munkáltatóval, mert az átvételi dátumok meghatározóak (áthelyezésnél, fizetés nélküli szabadság kérés), és hogy kivel vetesse át? Ki az utasítási, és ki a munkáltatói jogkörgyakorlója? Mi a különbség köztük? Mi az, amiről írásban kérjen utasítást, mikor elég szóban kapnia a vezetőjétől? Mikor, kinek, hogyan kell jelezni, ha nem tud bemenni dolgozni (betegállomány, váratlan családi helyzet, közlekedési problémák stb.)? Mikor kell feltétlenül munkaszerződés módosítás egy változáskor, és milyen változtatásnál nem kell munkaszerződés módosítás? Mi az a munkaköri leírás? Valóban a szerződésben vállalt feladatait végzi-e? Ha nem, akkor mit tegyen, kinek szóljon? Ha konfliktusa van vezetővel, vagy munkatárssal, mi a helyes eljárási mód és sorrend?

Sok esetben ezek a hiányok a munkafolyamatok elvégzését akadályozzák, a munkaléggör romlásához vezetnek és növelik a fluktuációt. A célcsoportnak a technikai készségeket kell elsajátítani, a feladatok végrehajtásához szükséges alapvető munkaképességeket: tanulási képesség, kommunikáció, problémamegoldás és csapatmunka. Az alapvető készségek fejlesztése, a munkavállalói jogok tudatosítása és a vállalati struktúra megismerése, „megértése” az építőkövei az egész életen át tartó tanulásnak és a változásokhoz való alkalmazkodás képességének. A munkavállalói ismeretek elsajátításával a munkavállalók plusz tudást kaphatnak; a „munka világában” könnyebben tudnak eligazodni, érvényesülni. A munkáltatók számára, hozzájárul a munkavállalói hatékonyság növeléséhez, mivel munkavállalóik tisztában lesznek kötelezettségeikkel és jogaikkal.

Alapfokú végzettségűek körében is toboroz a posta; ezeknél a személyeknél nincs még középfokú oktatási ismereti szint sem. Az alapfokú oktatásban jelenleg még nem oktatnak munkavállalói ismereteket. A középfokú oktatásban pedig még nem kiemelt helyen – vagy nem is - szerepel a munkavállalói ismeretek oktatása.

Ezekon kívül a postai ágazat digitalizációjával, új munkakörök is megjelentek, amik újabb „tudás”, digitális kultúra meglétét feltételezik, igénylik (például: informatikai eszközök használata – okos telefon, tablet -).

A postai ágazat legnagyobb munkaadójával, munkavállalókkal, érdekképviselői szervezetekkel és HR szakemberekkel folytatott előzetes egyeztetések alapján a PROBLÉMA mind a munkáltatót, mind a munkavállalót érinti, ezért a támogatási kérelem keretében a „munkavállalói ismeretek kidolgozása és oktatása a munkaerőpiacra belépő fiatalok részére” témakör került kiválasztásra.

V. Kutatási hipotézisek

1. A munkavállalói ismeretek elsajátításával a munkavállalók plusztudást kapnak; a „munka világában” könnyebben tudnak eligazodni, érvényesülni.
2. A munkáltatók számára, hozzájárul a munkavállalói hatékonyság növeléséhez, mivel munkavállalóik tisztában vannak kötelezettségeikkel és jogaikkal.
3. Az érdekképviselői szervezetek plusz szereplőként tudnak részt venni a fiatalok, pályakezdők, munkavállalók pályaorientációjának, munkavállalói ismeretek elsajátításának a segítésében, az ágazat népszerűsítő tevékenységeiben, a pályán tartás erősítésében. Ezzel is erősítve a szakszervezetek és a munkavállalók közötti kapcsolatot.
4. A munkavállalók és a munkáltatók, vállalkozások munkaerőpiaci alkalmazkodóképességének fejlesztése valósul meg.
5. Munkavállalói ismeretekről szóló tájékoztatások hasznossága.
6. Munkavállalói ismeretek gyakorlati alkalmazása = motivációk erősödése.

VI. Kutatás témakörei

- 1) Munkavállalói ismeretek felmérése.
- 2) A munkavállalói oldal „mit vár el?” a munkavállalói ismeretek oktatása során.
- 3) A munkáltatói oldal tapasztalatai, javaslatai.
- 4) Külföldi „jógyakorlatok”.

VII. Operacionalizálás - Kutatási módszerek

1.) **Kvantitatív (mennyiségi) módszerek** alapján, standardizált kérdőív alkalmazásával, minimum 200 fő anonim kérdőív alapján felmérjük a munkaerőpiacra (postai ágazatba) belépő fiatal munkavállalók és az ágazatban dolgozó munkavállalók körében a meglévő munkavállalói ismereteiket. A módszer elsődlegesen a tájékozottság, munkakultúra, motiváció kérdések feltérképezésre szolgál.

A kérdőívek önkitöltős, online rendszerben (GOOGLE FORMS) készült kérdőívek, melyek zárt kérdéseket tartalmaznak.

A módszer a 1.) kutatási témakör megvalósítására szolgál.

Időtartam: körülbelül 20 perc.

2.) **Fókuszcsoporthoz** interjú alapján felmérést végzünk a postás szakszervezeti tagok, fiatalok és az ágazatban dolgozók körében. Az interjúban adatokat gyűjtünk ahhoz, hogy a munkavállalói ismeretek oktatásához kapcsolódóan „mit várnak el”, milyen információkat szeretnének elsődlegesen megkapni az interjú alanyai.

A fókuszcsoporthoz minimum 6 résztvevő kerül bevonásra, az interjúról jegyzőkönyv készül.

A módszer a 2.) kutatási témakör megvalósítására szolgál.

Időtartam: körülbelül 180 perc.

3.) **Mélyinterjúk** során az ágazat munkáltatóival, HR szakembereivel, szakmai oktatókkal készítünk interjút. Az interjúkban arra szeretnénk választ kapni, hogy a munkáltatói, oktatói oldalról milyen tapasztalatok vannak, milyen megoldási lehetőséget látnak, mit várnak el, milyen hiányosságokat tapasztalnak illetve milyen szakmai tartalmat/információkat tartalmazzon a munkavállalói ismeretek oktatás.

Az interjúkba 5 fő kerül bevonásra, melyről részletes jegyzőkönyv és összefoglaló készül.

A megkérdezett személye a kutatási jelentésben anonim marad, csak utalás történik beosztási szintjére.

A módszer a 3.) kutatási témakör megvalósítására szolgál.

Időtartam: 60-90 perc.

4.) A témához kapcsolódó **külföldi „jógyakorlatok”** felkutatása, vizsgálata valósul meg. A külföldi munkavállalói ismeretekhez a helyes gyakorlatok felkutatására a Postás Szakszervezet nemzetközi kapcsolatait (Panhellenic Federation of Postal Associations, Communication Workers Union, OGB....) és az UnionNetwork International (UNI) nemzetközi szakszervezeti szövetség és a V4-ek közreműködését fogjuk igénybe venni. A „helyes gyakorlatok” összegyűjtése után adaptációs javaslatok készülnek az ágazat részére.

A módszer a 4.) kutatási témakör megvalósítására szolgál.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

VIII. Timeline (Időbeosztás)

Tevékenység	Határidő
Kutatási terv	2021.09.10.
Kérdőív sablonok elkészítése	2021.09.30.
Online kérdőívek beérkezése	2021.10.31.
Fókuszcsoportos interjú	2021.10.31.
Mélyinterjúk	2021.10.31.
Külföldi jógyakorlatok összegyűjtése, elemzése	2021.10.31.
Külföldi jógyakorlatok adaptációja	2021.10.31.
Kutatási eredmények	2021.11.05.
Adatfeldolgozás és Tanulmány	2021.11.30.
Javaslatcsomag	2021.11.30.

IX. Vizsgált dokumentumok

- iskolai szabályozás –
- Magyar Posta Szabályzata;
- Munkaerőpiaci stratégiai célok;
- TÁMOP-2.5.3.C projekt keretében elkészült munkavállalói ismeretek.

X. Kutatás keretében elkészülő dokumentumok

- kutatási terv,
- kérdőív sablon (kvantitatív módszerhez),
- online felület (képernyőképek),
- kérdőívek adatbázisa,
- kérdőív eredmények,
- kérdőív sablon (fókuszcsoportos interjú),
- jelenléti ív (fókuszcsoportos interjú),
- jegyzőkönyv (fókuszcsoportos interjú),
- összefoglaló (fókuszcsoportos interjú),
- kérdőív sablon (mélyinterjú),
- jegyzőkönyv (mélyinterjú),
- összefoglaló (mélyinterjú),
- külföldi jógyakorlatok összegzése,
- külföldi jógyakorlatokból adaptációs javaslatok,
- adatfeldolgozás és tanulmány,
- javaslatcsomag.

